GRADSKA KNJIŽNICA
JURAJ GIŽDULIĆ
ŠIBENIK
NAUČNI ODJEL

Tribuna

POŠTARINA PLAĆENA U GOTOVU. Mali oglasnik 10 riječi D.3.50 svaka daljnja 50 p. Priopćeno po retku D 10 — Platno i tuživo u Šibeniku

IZLAZI SVAKOG DRUGOG DANA U JUTRO OSIM NEDELJE. Uredništvo i uprava u Tiskari E. Vitaliani i Sin, Šibenik, Ul. Episkopa Milaša. Izdavač i odgov. urednik Hamilkar Vitaliani — Telefon br 47 —

POJEDINI BROJ STOJI DINARA 1,50. Pretplata mjesečno Din 15.— Inostranstvo Din 20. Čekovni rač. Zagreb 38.114 - RUKOPISI SE NE VRAĆAJU.

GODINA IV | ŠIBENIK — 7 MAJA 1936 — SPLIT | BROJ 366

O Vojnovićevoj francuskoj Povijesti Dalmacije

Pred godinu dana napisao je naš poznati zemljak Lujo Vojnović na francuskom jeziku povijest Dalmacije. Djelo nije pisano suhoparno naučno, već nekim posebnim esejističkim pjesničkim stilom. O tom djelu još nijesmo čuli konačnoga stručnjačkoga suda, iako su se o njem pohvalno izrazili naši profesori povijesti Novak i Tadić i Rumunj Jorga te neki kritik u ljubljanskom „Slovencu", koji Vojnovićevu Povijest zove „sekularnim djelom". Kako čitamo u „Obzoru" od 30. IV. napisao je i N. Lalić 30 stranica dugi prikaz toga djela u pariškoj slavističkoj reviji „Le Monde Slave". Ali zagrebačkom „Obzoru" taj sud nije po volji, jer g. Lalić — iako ističe neke nedostatke — ipak odaje priznanje naporu rada, znanju i nadarenosti autora, koji je umio svoje djelo zaviti lijepim književnim oblikom." „Obzor" veli da po svoj prilici N. Lalić nije historik po struci i da valjda u Parizu nije mogao pročitati svih stručnih ocjena, koje su u povodu Vojnovićeve knjige mogle izaći kod nas. Ne znamo na koje to stručne ocjene „Obzor" misli; valjda misli „na stručnu kritiku profesora Belasa." Mi smo Belasovu „kritiku" u „Jádranskom Dnevniku" pomno pratili, a čitali smo i sve što je dosad o Vojnovićevu djelu napisano u „Obzoru", pa mislimo da sve te nepovoljne kritike, i u Zagrebu i u Splitu, potječu iz istoga izvora i nijesu pisane „sine ira et studio", kako mora da se piše nepristrana kritika.

Uostalom ne znamo po čemu i zašto je Belasova kritika stručnija od Novakove, Tadićeve, Slovenčeve i Novakove, Tadićeve, pa i sada Lalićeve — koji je, ako se ne varamo, slušao historiju na zagrebačkom sveučilištu, a sada nastavlja nauke u Parizu. Ante Belas je danas umirovljeni profesor historije, ali zato ne mora biti historik, kao što srednjoškolski profesor našega jezika ne mora biti književnik ili kritik. No kod nas u Jugoslaviji, a osobito u Hrvata lako se ubraja u stručnjake i učenjake te ulazi u „Album zaslužnih Hrvata" svako ko plovi određenom strujom, iako nije ništa naročito dao.

Jedan od najtežih grijehova Vojnovićevih je — po Belasu — to što Vojnović sa simpatijom piše o Nikoli Tomažeu. Po našem mnijenju to nije grijeh, jer je i Matica Hrvatska u Zagrebu god. 1888. izdala Tomazeove „Iskrice" sa vrlo toplim Milčetićevim predgovorom i „Krešimirovu gradu, kamenome Šibeniku, ovo biserje velikoga sina njegova posvetila". Napokon mislimo da šibenčanin Nikola Tomazeo, koji je pisao našim jezikom, koji je prevodio naše narodne pjesme i koji je u pismu Kukuljeviću 1847. molio „da Bog narodnost našu čuva", zaslužuje — iako je bio iz poznatih razloga protiv ujedinjenja Dalmacije sa Hrvatskom — bar toliko simpatija, koliko i trogirski biskup Toma Niger, o kom prof. Belas baš ovih dana s nekim osobitim zanosom piše. P. J. G.

Vijećanja u Beogradu

Zagreb 5. V. Tri su glavna područja u Evropi, u kojima danas postoje stvarne mogućnosti poremećaja političkih odnosa zbog one zategnutosti, koja se tu primjećuje permanentno od vremena, kad su nakon velikog rata sklopljeni mirovni ugovori. Ta su tri područja: Porajnje, Podunavlje i Sredozemno more. Ima zajsta i drugih tačaka na evropskom kontinentu, gdje bi lako moglo doći do zaoštrenja međunarodno-političkih odnosa, ali prema sadanjoj općoj situaciji te točke dolaze do sporedne važnosti, jer ih potiskuju jači i krupniji interesi spojeni s onim trima glavnim spomenutim područjima.

Porajnje je za čas zasjenjeno događajima u Africi; pored toga za Porajnje se vodi tiša diplomatska diskusija, koja bi imala da dovede do novog jednog Locarna, a po nekim znacima nije isključeno da se od časa na čas javi i posebnā izrazitija akcija za ciljem, da se postigne sporazum između Pariza i Berlina. Posljednja izjava g. Hitlera, kojom je još jednom podvukao svoju volju da sarađuje na pacifikaciji Evrope odjeknula je ugodno i Vel. Britanijom i Francuskom, odakle su se počeli javljati jači glasovi za francusko-njemački sporazum.

Razvojem rata u Abesiniji, izgleda, da će opasnosti, koje su se naslućivale na Sredozemnom moru, biti još bolje uklonjene i da za izvjesno vrijeme to područje neće zadavati Evropi naročito ozbiljnih briga. Vrlo je značajna posljednja izjava g. Edena, kojom je ustvrdio, da je Vel. Britanija u vezi s vojnom u Africi odigrala svoju ulogu.

Mogu i tamo i amo t. j. u Porajnju i na Sredozemnom moru da iskrsnu nove poteškoće, ali nipošto više u onoj oštrini i u onoj ozbiljnosti, kojom su se bile pojavile pred kratko vrijeme. Situacija je uopće još uvijek takova da se ne isključuje iznenađenja, ali stojeći na dosadanjem iskustvu vjerovatno je, da će se tu sve izgladiti diplomatskim putem.

To se međutim ne može reći u Podunavlju. Tu se ukrštavaju toliki i tako krupni interesi, tu se ispoljuju tolike i tako izrazite tendencije, da se optimističko gledanje na budući razvoj prilika na tom području ne može opravdati. Općenito se u posljednje vrijeme konstatuje, da je pitanje Podunavlja sve aktuelnije i da mu treba posvećivati naročitu pažnju. Vel. Britanija je također počela da o njemu ozbiljno misli, što se je najbolje vidjelo po nedavnom bavljenju g. Austena Chamberlaina u srcu Evrope: u Pragu, Beču i Budimpešti. I sama je Poljska, koja je sve do negda davala razumjeti, da je se Srednja Evropa toliko ne tiče, počela na nju brižnije gledati. Nije za stalno bez uzroka i bez važnosti, što će njen ministar vanjskih poslova još ovog mjeseca da posjeti Beograd.

Pred tim opstojnostima, i znajući koliko je danas važno pitanje očuvanja mira u srednjoj i jugoistočnoj Evropi, nije čudo, što su skoro istovremeno urekli u Beogradu svoje sastanke ministri vanjskih poslova država Balkanskog sporazuma i Male Antante. Svi dosadanji njihovi sastanci bili su uvijek u znaku pune solidarnosti i namijenjeni isključivo održanju mira, a ovi sadanji imaju još jednom i najrječitije da potvrde, kako su te države usko međusobno povezane jednim istovjetnim pozivom t. j. da bezuslovno brane svoje skupne interese očuvanjem svojih granica i prava, koja proističu iz mirovnih ugovora. Osnovne ideje Balkanskog pakta su u glavnome: Priznanje međusobnih granica i time uklanjanje najvažnijih uzroka vojnih sukoba. U tome je istovremeno i temelj trajnog i definitivnog međusobnog mira na Balkanu; emancipacija od uticajā i miješanja vanjskih, nebalkanskih država; Balkan ne priznaje više nikome nikakva posebnog prava miješanja u balkanske odnose, ne pozna više raznih internih sfera, najmanje pak bilo čije teritorijalne aspiracije i time odvraća sve spletke i svako izigravanje balkanskih država bilo s vana bilo među njima. Osnovne ideje Male Antante u glavnom su istovjetne osnovnim idejama Balkanskog sporazuma koliko u političkom toliko i u ekonomskom pogledu, te

P. n. *Uredništvu „Tribune"*

Na Vaše „Iz Uredništva" (br. 364, 2-V o. g.), dozvolite mi, kao redovitom čitatelju Tribune i pristalici jugoslavenske ideologije, da nešto pripomenem, jer ste izjavili da očekujete odgovor javnosti.

Danas, uz veliki broj dnevnika po Jugoslaviji, teško je da financijalno mogu „kuburiti" i listovi koji izlaze po 2 ili 3 puta sedmično. U današnjoj psihozi vreve, jurnjave, brzog življenja, svako kupi *dnevnik*, jer će u njemu naći i jučerašnje događaje po cijeloj kugli zemaljskoj; naći će *„senzacija"*; naći će i *pikantnih, golicovih* stvari, pa romana, novela kriminalnih (ne govorimo o vrijednosti!); dakle — tutti frutti! Publika, konsumenti, tih dnevnika, najjača su podrška mnogim *bezličnim, beskičmenjastim, afarističkim*, katkada *anacionalnim, defetističkim* dnevnicima! Koliko njih kupuje dnevnike radi samih *anonsa* (ženidbenih, mešetarskih, posredničkih — da nespominjemo kojekakovih reklama....!) Tu je najveći „gros" čitača!

Uzmite naše dnevnike koji vrte kabanicom prema *momentanom raspoloženju masa*, i pišu onako, uprav onako, kako *masa hoće*, jedino toga radi da što veći broj otisaka rasproda (osobito poslije kakovih zborova, sastanaka, izjava...); uzmite te dnevnike koji su tu (u Jugoslaviji) da — po tačnom računu — znaju broj pripadnika ovoj ili onoj bojovnoj dispoziciji, po podacima zadnjih izbora, skorašnjih događaja (ne velimo kakovih!), pa vještački udese pisanje *ad captandam benevolentiam*, da ih kortaši progiase, kako su takovi listovi za „slobodu, za ravnopravnost, za obranu potištenih i progonjenih" it.d.; da su dakle *„u opoziciji"* (a ta je riječ tako upaljiva i privlačiva!); pa čak ovih koji su branitelji zemljoradnika, seljaka, ratara... e — onda je jasno: ko će da se pretplaćuje na listove koji tu „umješnost" ne posjeduju?!

Uz blagodat promećurnosti i njuha nekih dnevnika, ne zaboravite na razne *„pripomoći" i tajne fondove* tako zvanih *„visokih, internacionalnih finansa"*!! Pa obilate nagrade „saradnicima" takovih privilegovanih dnevnika! To je *Geschäft*!!

Sada — postavite Tribunu prema tim *„božanstvima štampe"*! Tribunu, koja može tek 2 ili 3 puta da izlazi, jer nema drugih „prihoda" osim istomišljenika-pretplatnika; Tribunu, — koju tako *ozloglašuju*, jer se usuđuje da iskreno i otvoreno kaže, preko svojih saradnika, što misli o našoj Naciji i Državi; što misli o našim prilikama i neprilikama, koje koče normalizaciju, napredak i razvitak naše mlade — često puta napadane — Države; Tribunu, koja pripovjeda: ljubav i slogu jednokrvne braće Hrvata i Srba i Slovenaca pod zajedničkim imenom Jugoslovena; Tribunu, koja hoće vjersku trpeljivost priznatih konfesija u Državi; Tribunu, koja hoće da slijedi spasonosna načela prvih heroja jugoslavenske ideologije od *Ilirskog* pokreta do *uzvišene Ličnosti Mučenika, Ujedinitelja* — vječnoga i nepogrešivoga *Programa naše* budućnosti!

Čitajući Tribunu stekao sām o njoj takovo uvjerenje. Takav list, dok ustraje u takovu pravcu, mislim da bi bila *dužnost* naše *jugoslavenski* orijentirane *javnosti* da je potpomognel Ja bih bio za ovo: 1) da Vaš list izlazi 3 puta nedjeljno i da povisite članarinu od 12 na 15 Din. na mjesec; 2) da imućniji Jugosloveni, čitači i prijatelji Tribune, plate u jedanput članārinu na po godine, ili barem za 3 mjeseca unapred.

Redakcija lista, ako vidi da njen poziv nije uspio, neka onda izdaje list dva puta nedjeljno!

Vi niste dužni da sebe *financijalno* upropastite!

S poštovanjem! — *čitač Tribune.*

Uzrujanost u Ženevi

Ženeva 7. V. Vijest o zauzeću Addis Abebe izazvala je u krugovima Društva Naroda ogromno uzbudjenje. Sad izgleda smiješno nastaviti borbu za obranu jedne države čija vlada više ne postoji. Ovamošnji medjunarodni posmatrači upućuju na pretstojeće poteškoće u koje će zapasti Društvo Naroda ako ga se stavi pred alternativu ili da obustavi akciju protiv Italije kao napadača, ili da pruži pomoć vladaru koji je svoju zemlju napustio. Ako se Društvo Naroda odluči za ono prvo onda će potpuno izgubiti razlog svog opstanka; pristane li na ono drugo tad će se u sadašnjim prilikama stvoriti vrlo pogibeljni precedens.

Njemačka uzimlje u zaštitu austrijske pdanike

Pariz 7 Vijest da je njemačka vlada saopćila austrijskoj vladi da će uzeti pod svoju zaštitu njezine podanike u Addis Abebi silno je uzrujala pariške političke krugove, koji u tome vide pokušaj njemačke da i medjunarodne propise i običaje iskorišćuje u nacijonalsocijalističku propagandu protiv austrijske nezavisnosti.

---

ciljaju jednako na ostvarenje jedne čvrste saradnje podunavskih država bez ikakva predominantnog uticaja sa strane.

Balkanski sporazum i Mala Antanta obuhvataju dobar dio srednje i jugoistočne Evrope. Na tom obsežnom području te dvije grupacije idu za tim da se upotpune i onim državama kojima je do lojalne i korisne saradnje na njemu bez ikakve povrede onih prava, koja proističu iz obaveza međunarodnog značaja.

Dok se danas u Evropi vrši izvjesno natjecanje između velikih sila, kako će koja bolje da plasira svoj ugled i svoj uticaj u Podunavlju, na Balkanu i uopće u Centralnoj Evropi, dok se pitanje kolektivne bezbjednosti ne privede do stvarnog oblika i sadržaja, dotle se države i Balkanskog Sporazuma i Male Antante osjećaju prinuždene, da svoju koheziju što jače očuvaju i da zajedničkim solidnim istupanjem paralizuju svaku, pa i najmanju pretenziju ili tendenciju, koja bi danas-sutra mogla sticajem prilika da dođe do jačeg i za njih presudnog izražaja. Spleo se je čitav kompleks političkih pitanja u Evropi, i u tom kompleksu mnoga od tih pitanja živo i oštro zasijecaju u interese i Balkanskog Sporazuma i Male Antante. Pored toga bliža i dalja budućnost može iz tog kompleksa da iznese pred međunarodno rasuđivanje i po koje pitanje, koje bi — kad ne bi već sada bilo predviđeno i proučeno — moglo da iznenadi i da stvori situaciju s teškim reperkusijama. Zbog toga sadanja vijećanja u Beogradu neće se za stalno ograničiti na same savremene evropske probleme, već i na one, kojima se zametak dade zamjetiti u već čistim mogućnostima novih političkih konstelacija u Evropi, dosljedno u onim novim političkim orijentacijama, koje će biti njihova prirodna posljedica. Vijećanja u Beogradu su zato od velike, zamašite važnosti i zbog momenta, u koji se vrše i zbog predmeta, kojima će se pozabaviti i zbog odraza, koji će imati ne samo u srednjoj, nego i u cijeloj Evropi, u kojoj sve što je iskreno odano miru prati danas s osobitim interesom i s punim pouzdanjem ta — ulstinu historička vijećanja.

Dinko Sirovica.

PREGLED DOMAĆE ŠTAMPE

Skupština hrišćanske zajednice mladih ljudi

29. IV. je održao Nacionalni savez Hrišćanskih zajednica mladih ljudi svoju zemaljsku skupštinu. Predsjednik Vasa Lazarević poslao je brzojavne pozdrave Nj. V. Kralju, Nj. V. Kraljici, te Nj. Kr. Vis. Knezu Pavlu i Knjeginji Olgi. Sekretar Kurandžić pročitao je izvještaj, po kojem Hrišćanska zajednica mladih ljudi ima u Jugoslaviji 43 podružnice, sa 5.788 članova, od kojih je 1.788 članova podmlatka. U toku godine održavani su religiozni sastanci, odgojni kursevi i razne konferencije. Pristupilo se i članstvu Svjetskog saveza hrišćanskih zajednica mladih ljudi, čije je sjedište u Ženevi. Hrišćanska zajednica održala je u Oficirskom domu komemorativni koncert posvećen pok. Kralju Aleksandru. Pristupilo se pripremama za podizanje spomen doma Viteškog Kralja. Delegati Saveza učinili su posjet u toku godine bugarskom Savezu u Sofiji.

Na kraju skupštine izabrana je stalna uprava, u koju su ušli istaknuti članovi Hrišćanske zajednice iz Beograda i unutrašnjosti. Za predsjednika je izabran bivši ban dr Marko Kostrenčić, a za potpresjednika prof. Kelemina iz Ljubljane. Zatim je pastor Siters održao kratko predavanje u kome je istakao da su članovi Hrišćanske zajednice malobrojni, ali da će istrajati u radu.

Predsjednik Saveza hrišćanskih zajednica mladih ljudi Nj. Kr. Vis. Knjeginja Olga pozdravila je skupštinu slijedećim telegramom:

„Prateći živo rad Hrišćanske zajednice mladih ljudi, šaljem na dan godišnje skupštine najtoplije želje za uspješan rad i napredak društva. - Olga".

Pozdravne brzojave još su poslali Nj. Vis. Knez-Namjesnik Pavle, zagrebački mitropelit Dositej, dr. Drag. Tomac, advokat iz Zagreba i drugi.

(Hrv. Straža)

Jedan lijep primjer ljubavi i sloge seljačkog naroda

Ispod Dinare, nedaleko izvora rijeke Cetine, nalazi se lijepa dalmatinska varošica Vrlika, koja broji oko 1400 stanovnika, izmešanih Srba i Hrvata. Vrlika je dala našem narodu nekoliko veliki ljudi, kao dr Nikodima Milaša, dalmatinskog Vladiku i istaknutog crkvenog pisca, Milana Bogovića, književnika, Josu Kulišića, uglednog političara iz doba narodnog preporoda u Dalmaciji it d. Narod u Vrličkoj opštini je izmešan, i ako su Srbi u maloj većini. Ali je oduvjek u toj općini, zahvaljujući naročito radu stare i ugledne porodice Kulišića, koja preko 50 godina stoji na čelu ove opštine, vladala najveća sloga između Srba i Hrvata, koji se nikada, ni za vrijeme najljućih plemenskih i političkih borbi, nisu odvajaji i cijepali, nego su uvijek složno i zajednički radili kako u selima, tako i u opštini.

Da se vidi kako narod u ovom kraju živi u slozi i ljubavi i međusobnom poštovanju najbolje svijedoče ove činjenice: Od davnina, u okolici Vrlike, postoji običaj da seljaci odeveni u bogatu narodnu nošnju, naoružani velikim i malim puškama, handžarima i noževima za pojasom čuvaju Hristov grob od velikog petka na večer do Vaskresenja. Taj se običaj čuva jednako i kod pravoslavnih i kod katolika. Kako je ove godine Uskrs bio zajedno to su čuvari Hristova groba u katoličkoj crkvi koji nisu bili spriječeni stražom, došli korporativno u pravoslavnu crkvu u času kad se vršio obred Hristova polaganja u grob. Oni su se pomješali sa čuvarima groba pravoslavne vjere i zajedno s njima okupili se oko Hristova groba, ostavši u crkvi za čitavo vrijeme obreda. Na Veliku Subotu čuvari Hristova groba pravoslavne vjere, korporativno su došli u katoličku crkvu, gdje su ostali preko celop Bogosluženja.

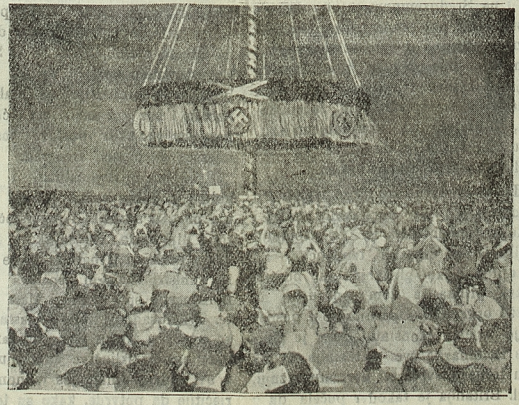
Na sam dan Uskrsa jedni i drugi čuvari Hristova groba posjećivali su se međusobno, da na koncu u zajedničkoj povorci prođu kroz mjesto, pjevajući i pucajući iz pušaka.

Ovo nije prvi put da se ovako radi u Vrlici i njenoj okolici. Ovako je bilo uvijek, pa i u doba Austrije koja je na sve načine htjela da posije sjeme mržnje između Srba i Hrvata. Ovaj slučaj značajan je zbog toga, što su se i u ovim krajevima pojavil lažni prvaci koji se trude da i u naša sela unesu mržnju i razdor, da odvoje brata od brata, upotrebljujući i vjeru u tu svrhu. Zbog toga se, ne bez interesovanja, očekivalo kakvo će držanje zauzeti seljački narod da se vidi da li su nastojanja izvjesnih ljudi koji rade na njihovom razdvajanju imala uspeha ili nisu. I seljački narod progovorio je jasno i otvoreno. On je primjerom pokazao kako misli i kako osjeća. (Samouprava)

Prodaje se kuća uz vrlo povoljne uslove, sastojeća se, od tri sprata, terase i vrtla na idealnom položaju uz morsku obalu.
Informacije kod uredništva.

Prodajem jaja Zlatnih i Srebrnih Fazana. Djenko Delfin. Šibenik.

Traži se vrtlara koji bi preuzeo već uređeni rentabilni vrt uz povoljne uvjete.
Obratiti se DJENKU DELFINU.

Radujte se životu! Igranje pod majskom kitom u berlinskom Lustgratenu

Događaji u Splitu:

Profesionalni klevetnici na poslu!

Beogradska „Pravda" u uskrsnjem broju objavila je članak svog dopisnika Mitrovića Mitra, poznatog dobro policiji u Jugoslaviji kao komuniste a prema informacijama nekog Radivoja Moreta, tzv. tehničara „U Teh. Odelenju Banske Uprave u Splitu otkrivena je miljonska afera", u kojoj se na jedan drzovit način tangiraju ispravni i pošteni činovnici.

Epilog ove zakulisne rabote, čija su sredstva bili dva mračna tipa i klevetnika Mitrović i Moret još nije, on će bez sumnje imati za činjenicu da će ova dva tipusa da osete blagodati zatvora.

G. Dr Marko Kožul, min. građevina odlučno je odbio klevetničku kampanju pomenutih, podvukavši da tu ne postoji nikakovih zloupotreba i da je to velika neistina i plod bolesne maste, a za koju stvar će on, ministar građevina izdati naređenje da se ovi klevetnici pozovu na odgovornost.

Da bi stvar izgledala malo jasnije i dá bi se ovim profesionalnim klevetnicima stalo na kraj, bilo bi u interesu javnosti da se znade za sledeće:

Ko štiti i dozvoljava daljni boravak u Splitu Mitru Mitroviću, dopisniku „Pravde" prikritom komunisti, koji na svakom koraku truje našu omladinu, pričajući joj o komunističkim doktrinama i slobodnoj ljubavi?

Ko je dao pravo Radivoju Moretu da se naziva tehničarom, kad on to nije, kad nema nikakovih kvalifikacija ni sposobnosti da se time naziva?

Da li je to onaj Moret koji je na Rijeci našim ljudima davao ricinus i denuncirao ih talijanskim vlastima?

Da li je to onaj Moret koji je od suda u Ogulinu bio je kažnjen za djelo utaje tudjeg novca?

Da li je to onaj Moret koji se često vidja po splitskim točionama vina pijan gdje kleveće sve ljude?

Da li je to onaj talijanac Moret koji je dobio podanstvo na tajanstven način, kao i njegova žena koja je bila Madžarka, a koja je naměštena kod Sr. Načelstva u Splitu i koja se preti tobožnjim svojim vezama? A zašto?

Da li je to onaj Moret koji veli dá je ruku izgubio u ratu, mesto ka dječak igrajući se i čija žena „protekcijom izvesnih prijatelja" putuje besplatno kartom kao žena nastradalog ratnika na Kajmakčalanu?

Da li je to onaj Moret koji se sada hvali, kad je upao u stupicu svojim jezikom, da ima svedodžbu da je duševno bolestan?

Itd.

Ali jedno je jasno i od toga ne može se pobeći: Klevetnici ako su normalni onda će u zatvor, a ako su duševno bolesni i ludi, onda u ludnicu.

Poželjno je i u interesu ugleda Splita da se ovim tipusima, koji nisu osamljen slučaj stane na kraj!

Ali kod svega ovoga još najžalosnije je to što pomenutog Moreta i njegovu ženu redovito prima novi nač. Tehničkog odelenja Ing. Stella. To ni g. Stelli nikako ne ide na čast, jer ono što je taj Moret naneo njegovom prešašniku nač. Matuloviću, nije isključeno da sutra nanese i njemu. V.Š.

Dućan na prometnom položaju u glavnoj ulici iznajmljuje se sa potpunim namještajem. Obratiti se u redakciji.

Đurđevdanski uranak

Jutros je proslavljen svečano, ali drugarski intimno, lijepi i tradicionalni Đurđev danak. Već u šest sati postrojena je bila na Poljani vojska, mornarica, sokoli i vatrogasci, te su uz glazbu i pjesmu otišli na Šubićevac, praćeni od mase svijeta. Bila su zastupana i sva društva i škole. Na Šubićevcu je već masa građana čekala povorku. Bratsko veselje, pjesme glazba, kolo i ples potrajalo je dugo. Mladi sokolići pod vodstvom svog prednjaka g. K. Grubišić oduševljeni su ovim lijepo sprovedenim urankom.

„Kolo" odlikovano

Naše vrijedno pjevačko društvo odlikovano je ordenom sv Save IV st. za njegove zasluge na umjetničkom i nacionalnom polju. Čestitamo.

Interesantno predavanje o Francuskoj

Društvo prijatelja Francuske javlja da će gđa Anthoine, poznata predavačica, održati u petak 8 maja u 7.30 sati na večer predavanje o Parizu i njegovim znamenitostima (s projekcijama) u dvorani učiteljske škole Gđa Anthoine dolazi kao specijalni izaslanik Francuske vlade da održi niz predavanja po Jugoslaviji.

Društvo prijatelja Francuske preporuča svakome ko se interesira za francuski jezik i kulturu da izvoli prisustvovati ovom vrlom interesantnom predavanju.

Pretstavnik Opere u Šibeniku

Jučer popodne bio je u Šibeniku g. Žorž Hočevar računski inspektor Ljubljanskog kazališta i sastao se sa vlasnicima kazališta s kojima je raspravljao o gostovanju. Kako nam g. Hočevar kaže, opera će raditi u Šibeniku od ponedjeljka ili utorka, a davaće se „Traviata" i „Lucija Lamermoore".

Divljaštvo na Šubićevcu

Na neobičan način dale su neke osobe oduška svojim političkim nazorima i oduševljenju, naime, katranom ispisali su i izmazali razne usklike na Vidjelici na Šubićevcu po ogradi i naslonima tako da posjetioci moraju dobro paziti da se ne onečiste.

Društvo „Šubićevac" uložilo je mnogo truda i troška dok je podiglo ono krasno majestance, sa kojega mnogi stranac odnese ugodno sjećanje na naš grad, a naši građani, poslije dnevnih briga, tu nađu ugodnu okrepu svojim živcima. Zato bi trebalo gojiti poštovanje prema tim nastojanjima društva i potrebama građana, da ne uvijek i uvijek sramotiti naš grad raznim nepristojnim ispadima.

Iz J.R.S.K. „ŠIBENIK"

Ovime obavještavamo sve naše članove da je od 1 maja tek. godine nastupio dužnost pokupljača članarine g. Ante Belamarić pok. Marka, mehaničar iz Šibenika, te da je za tu svrhu opskrbljen legitimacijom. Javljamo da isti za primljene članarinske iznose izdaje klubsku potvrdu o primitku iznosa. Ovom prilikom molimo sve one članove koji su, ne svojom krivnjom u zaostatku sa plaćanjem članarine, da taj zaostatak novom sakupljaču prema svojim mogućnostima odjednom ili u više navrata uplate. Uprava.

U FOND SOKOLSKOG DOMA da počaste uspomenu blpk. Jerka Grubišića položili su: Pecelj M. Din. 30; Dr. J. Lalić, Dr B. Malešević, Dr Dj Malešević, Benbović E., Zehetner J. K. Grubišić, po Din 20.- Na uspomenu pk Antice Stegić, Gojanović I. Din 20.-

ZA SV. DUJU pripremaju se naši športaši da prisustvuju revanš utakmici Građanski (Zagreb) — Hajduk. Otići će i mnoštvo Šibenčana da posjete tu tradicionalnu svečanost.

„Vi ste rodu svijetle prethodnice",
„Vašom dušom cio narod živi . . ."

M A J K E!

U nedjelju dne 10 maja svi građani Šibenika slave

„Majčin dan"

Posvećujući vam ovaj dan građanstvo pozdravlja u vama izvor zdravog života i snage naroda. Svaki svijesni čovjek smatra poziv Majke kao najljepši i najplemenitiji. On visoko cijeni vaš rad na podizanju i odgajanju naroda. Vaša je ljubav izvor energije koja daje nove snage staluoj narodnoj težnji k napretku i srećnijoj budućnosti.

Građani!

Pozvani ste da u nedjelju izvršite sitnu žrtvu ali veliku dužnost. Odajte poštu vašoj živoj ili mrtvoj majci pa pomozite da se sakupi svota kojom će se donekle ublažiti bijeda siromašnih majki našega grada. Podajte svoj mali darak pa će te pokazati da shvaćate težak poziv materinstva.

— —

U korist siromašnih matera priređuje se u nedjelju 10 maja u Sokolskom Domu *A K A D E M I J A.*

Proslov: Majka — govori Dr. Mirko Perković,
„Sirotica" od Sretenovića u 1 činu,
„Knjeginjica Gordana" od Matovića u 4 slike,

Prodaja ulaznica u nedjelju od 11-13 i od 19 pa unapred u Sokolskom Domu. — Početak u 8. — Ulaznice: sjedala 8, 5, stajanje 3 Dinara.

Narodna Ženska Zadruga i Društvo Kneginja Ljubica.

Pred gostovanjem Ljubljanske opere

Ljubljanska opera, kako smo već javili definitivno dakle, dolazi u Šibenik. Uvjereni smo da će naši građani izvršiti svoju dužnost prema gostima, kako je to običaj u Šibeniku, i kako se dolikuje naročito, jer smo uvjereni da će nas uprava Opere počastiti odličnim repertoarom i scenom. Zahvalnost za čast, što će nas posjetiti taj odlični ansamblan, dugujemo naročito uglednom ravnatelju Ljubljanske opere g. M. Poliću, jer je opera preuzela gostovanje na svoj rizik, na što će, uvjereni smo, s naše strane odgovoriti potpuna susretljivost u svakom pogledu, kako u posjeti priredbe tako i u udomljivanju uglednog osoblja. Šibenik će ovom prigodom dokazati kako zna da cijeni dobre stvari.

„Vrijednosne slike . . ."

Pod naslovom „Vrijednosne slike hrvatskih velikana svršavaju u Općinski muzej" splitski „Jadranski Dnevnik" od 30 travnja donosi iz Šibenika dopis, koji od naslova pa do svršetka vrvi pogreškama. Tim jezičnim pogreškama moglo bi se zabaviti onomadne osnovano u Zagrebu „Društvo za čistoću hrvatskoga jezika", a mi se na to ne bismo ni osvrnuli, kad u dopisu ne bi bilo i uvreda i netočnosti. Nije naime — kako smo upućeni — istina „da se slika Dr. Antuna Starčevića do nedavno nalazila u samoj načelnikovoj sobi. Ne znamo, doduše, što g. dopisnik misli pod „nedavno", ali mislimo, da bi ga njegovi današnji prijatelji i istomišljenici, koji su u Šibeniku vedrili i oblačili pred desetak godina, najbolje mogli informirati, kad je Starčevićeva slika bila prenesena iz uredovne sobe načelnika šibenske općine. A što g. dopisnik ve li, da imade u Šibeniku „malo sačuvanih slika, koje prikazuju blpk. Dr. Antu Starčevića, jer u koliko je takovih nekada i bile, prisilno iz straha pred eventualnim posljedicama bile su posakrivane u zabitnim i vlažnim odžajama" — držim uvredom za svakog čestitog Hrvata i poštenog Jugoslovenina. — ć —

Osuda za paljevinu

Danas u podne biće na Okružnom sudu izrečena osuda g. Kreši Biskupoviću. Kako je poznato on je bio osuđjen na dvije godine tamnice radi paljevine, ali je Sto sedmorice na utok njeg. advokata poništio presudu i naredio novu raspravu, koja je juče završena.

O ŠTETI KOJU SE PROUZROKUJE prolazeći kolima pored krčme Istra, pokraj mora, često je govora. Zašto se i dalje ne zabranjuje tuda proloziti kolima kad se to već ranije prakticiralo i kad straga ima ljepi i podesan put.

Još o akademiji u Sokolu

Trebalo je istaknuti ulogu Ive u Tucićevoj drami „Povratak", koju je na opće zadovoljstvo odigrao g. Plančić. I ostale uloge bile su dobro izvedene. Vrijedni dirigent sokolske glazbe g. drž. tuž. Krekić, dokazao je ponovno svoj mar i odanost prema Sokolu. I zadnji čin tragedije „Posljednji Zrinjski" odigran je pohvalno. Režirao je odlično g. Delagiovana.

Žalosno stanje autobusnog voznog parka

Zamoljeni smo da donesemo donje ispravke i donašamo ih iako smo članak po preporuci preuzeli iz „Jugoslavenskog turista", bez komentara. Članak u originalu je čisto i jasno poslat od „Društva za saobraćaj putnika" u Šibeniku i sigurno nije isisan iz prsta, nego smatran za potreban od kompetentnih faktora. Drago bi nam bilo čuti i odgovor na ove ispravke od pisca dotičnog članka.

Pod naslovom „Žalosno stanje autobusnog voznog parka" rečeno je izmedju ostalog, da je autobus, koji saobraća na pruzi Šibenik Novigrad prljav.

Nije to istina, već je istina, da je autobus, čist i uredan.

Komisija Kr. Banske Uprave iz Splita, za pregled automobila koja je bila pred mjesec dana, našla je moje autobuse bez i jedne primjetbe, dapače je pohvalila čistoću i red istih.

Šibenik, 4 maja 1936.

Autob. poduzeće BEROVIĆ LOVRO

....U interesu istine i radi tačnog obavještenja javnosti, izvolite u slijedećem broju Vašeg c. lista, donijeti ispravak te netačne i neistinite vijesti, da na pruzi: Gračac-Obrovac Biograd n. m., saobraćaju nova autobusna kola, marke „Ford", sa 18 sjedala, udobna, uredna, posve ispravna ukusno obojena i lijepog izgleda.

Zahvaljujem Vam na uvrštenju,

Sa velepoštovanjem,

JOVO DUKIĆ, vl. autob. poduzeća

čitavu modernu biblioteku

sa TRIDESET I TRI KNJIGE

u kojima se raspravljaju najnoviji socijalni, politički, porodični, bračni, kulturni i moralni problemi, može nabaviti svaki čovjek uz desetmjesečnu otplatu po

20 dinara

Knjige se šalju odmah po prijemu prve rate. — Poštarinu plaća naručilac u iznosu od 10 dinara. — Popis knjiga se šalje na zahtjev besplatno. — Narudžba se može obaviti i uz pouzeće.

Narudžbe prima: BIBLIOTEKA „UZGAJATELJ", Sarajevo, Kr. Aleksandra ul. br. 53

Benkovac

Obljetnica Zrinskog i Frankopana

Tužna obljetnica smrti narodnih velikana Zrinskog i Frankopana proslavljena je ovdje dolično. Mjesno Sokolsko društvo priredilo je 30 aprila pomen u crkvi, na kom je uzeo učešće velik broj građanstva, a na 2 tek. mj. izvedena je u kavani „Šumadija" potpuno uspjela priredba s biranim prigodnim programom.

—:—

Odbor za prehranu

Mjeseca februara tek. god. obrazovan je odbor za prehranu. Sačinjava ga nekoliko sgrnih ljudi. Do sada je isti nabavio 14 vagona kukuruza, koji je narodu prodavao po 1·30 Din po kg. (40 para niže od tržne cijene). Kukuruz je prodavan (dijeljen) svakome bez obzira na političko opredijeljenje. Da nije cijene prevoza od željezničke stanice do Benkovca mnogo zapadalo, kukuruz se je mogao još jeftinije prodavati.

S radom ovoga odbora narod je potpuno zadovoljan. Siromašni seljaci se često zahvaljuju čl. odbora na besplatnom trudu za svoj narod.

Murter

Proslava Zrinsko-Frankopanskog dana

Ovo Sokolsko društvo, proslavilo je kao i svake godine, obljetnicu tragične smrti Hrvatskih narodnih mučenika Grofa Petra Zrinskog i Krste Frana Frankopana.

U 7.30 sati sapupili su se članovi Sokola i čitaonice u svoje prostorije te su u zajedničkoj povorci, pod svojim barjacima, krenuli do župske crkve, gdje je Veleč. Don Rafo Benamate otpjevao svečanu Misu. Sv. Misi sudjelovalo je i ostalo pučanstvo mjete je crkva bila dupkom puna.

U 8 sati naveče, održao je brat prosvjetar I. Rendić predavanje o životu, radu i tragičnoj smrti naših narodnih heroja. Sokolana je bila dupkom puna. Govornik je lijepo obrazložio historiju našega naroda, od seobe Slavena u ove krajeve, pa do dana oslobođenja i ujedinjenja. Osvrnuo se na borbu, patnju i bol našega naroda u Austrijskom ropstvu, i na barbarsko djelo Austrijskog Cara Leopolda.

Nakon toga su dvoje sokolske djece, Turčinov Nikola i Juroga Ante, recitirali pjesmu: „Smrt Zrinjskog i Frankopana", a sam govornik recitirao rijeci Viteza Frankopana: „Navik on živi ki zgine pošteno". Predavač je zaključio svoje predavanje, sa poklikom Slava nepmrlim herojima Petru Zrinskom i Krsti F. Frankopanu.

Premda su kratke noći, a narod od svánnća do kasno u noć, obavlja svoj naporni rad, ipak se odazvao u jako lijepom broju ovome predavanju.

P.

Javni radovi u našem selu

Petrčane. 3. V. Zauzimanjem našeg narodnog poslanika g. Krste Predovana kod Ministarstva Građevina, dodijeljen je kredit od 34.000 dinara za popravak i uređaj bunara. Radovima se već otpočelo na naročito zadovoljstvo seljana, jer je bila već skrajna potreba da se bunari higijenski urede.

Također bi bilo potrebno da se urede i kanali koji prolaze kroz samo selo, u derutnom su stanju, a leglo su raznih bolesti, naročito malarije.

Zauzimanjem narodnog poslanika da se dade narodu pitke vode i otkloni bolest, zaslužuje svako priznanje.

—n—

Oglas licitacije

Nabavka cementa. Tehnički Odeljak pri Sreskom Načelstvu Šibenik potrebuje 20.000 kg. cementa dostavno Slapovi Krke.

Zatvorene ponude taksirane sa 5.— dinara dostaviti najdalje do 8. maja o. g. do 11 sati.

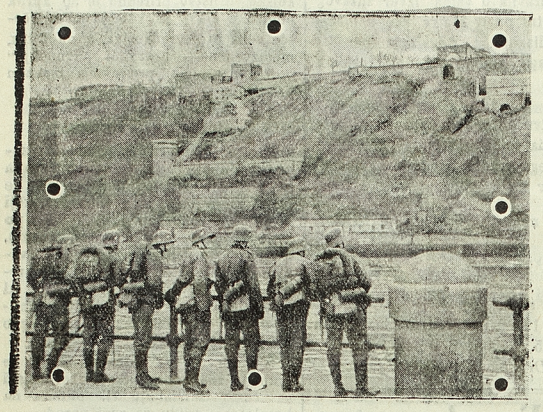
Naknadne ponude neće se primati.

3—3

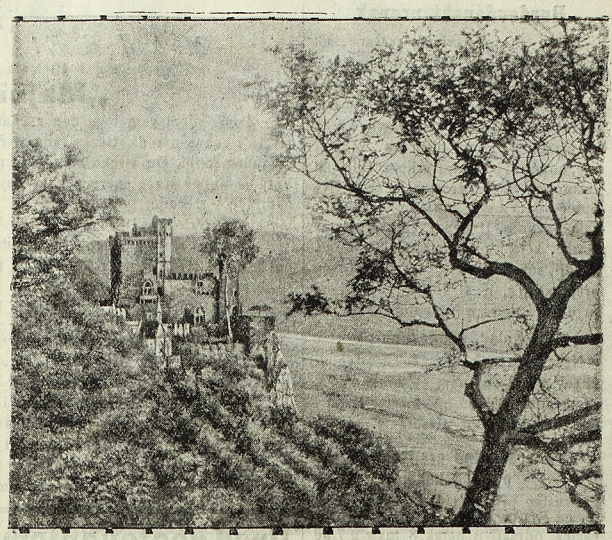
Bankovne knjižice kupujem, svaku količinu staro zlato, srebro, briljante, plaćam odmah.

„NAKIT" - SPLIT Kresimirova 3, Telef. 6 51 7—4

Historičko značenje Rajne

Straža na Rajni

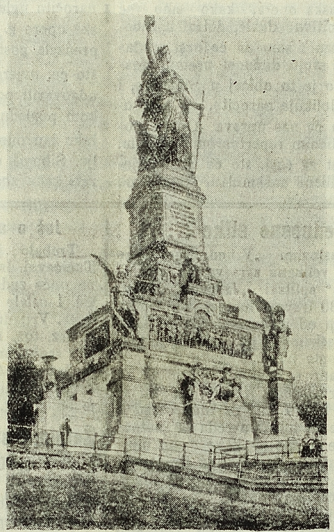
Dolina Mosel kod Bernkastela

Rajna je Nijemcima ono, što je Indijancima Ganges, Egipćanima Nil, Rimljanima Tiber: sveta rijeka. Rajna imade takve ljepote i draži ne samo za Nijemce nego i za strance koji je posjećuju na svojim putovanjima. Tajanstvena Rajna ima sav život juga — ona je njemačka Campagna felice i Valencia. Njezina lijepa priroda ostala je nepromijenjena uza sve ratne tragedije, koje su se odigravale na njezinim bregovima, a radi Rajne. Nije ni čudo, ako su se za posjed te krasne rijeke vodile ogorčene borbe već od rane povijesti njemačkoga naroda do dana današnjeg. Tako da se može Rajna nazvati i rijekom njemačke sudbine.

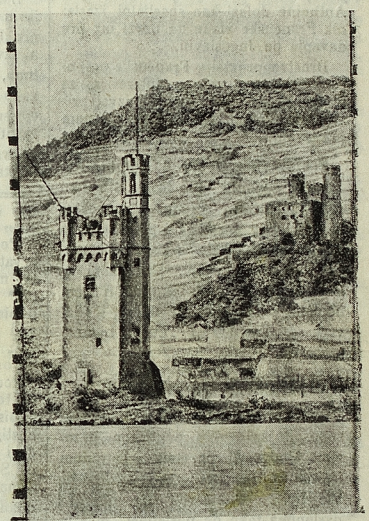
Već davno su prošle one generacije prvih ratova i slave Rajne, od njih su ostali samo još dvorci i gradine na vrhovima obližnjih brda i vrleti. Te ruševine spadaju Rajni kao i njezini vinogradi na obroncima rijeke, bez kojih te krajeve nije moguće ni zamisliti, a motivi su svepozzije oko te rijeke. Od gornjega toka do izlijeva rijeke obkružuju je ti nijemi svjedoci prošlosti. Ove ruševine govore tajanstvenim jezikom povijesti od više stoljeća, oko njih šapću dusi prošlosti davne, koji nijesu bili samo dobri dusi već i duhovi mržnje i straha.

Ali baš je ta rijeka, radi svoje ljepote i gorkoga iskustva u povijesti pozvana da prva bude u budućnosti rijeka izmirenja, ljubavi i složnoga rada u korist zapadno-europske kulture, civilizacije i svekolikog čovječanstva.

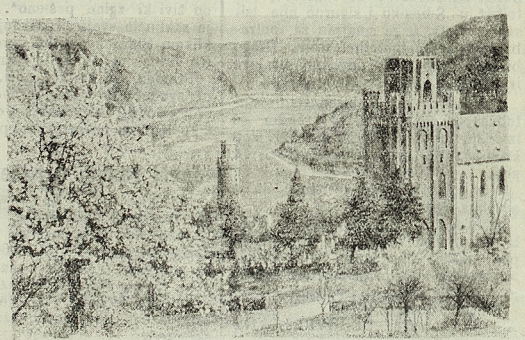
Neka Rajna postane — rijekom mira Evrope te simbolom dobre volje za plodonosan kulturni rad u korist svega čovječanstva.

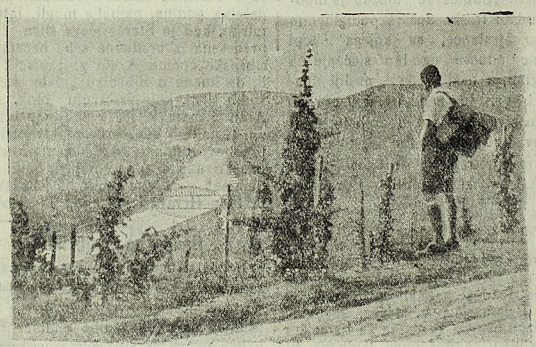
Narodni spomenik na brdu „Niederwald"

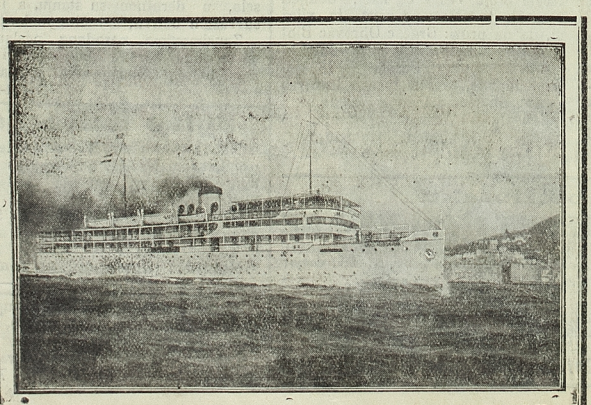
Mišji toranj kod Bingena

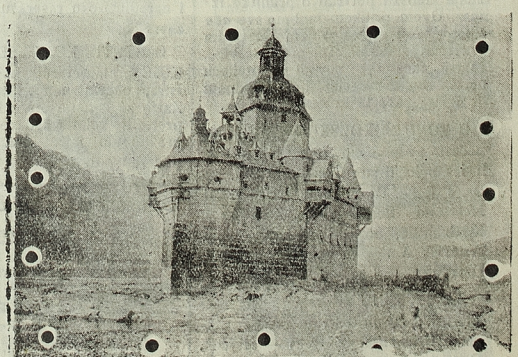
Dolina Rajne kod Obernvesela u cvijeću

Gradina kod Canba

Putujte na naš Jadran parobrodima Dubrovačke Plovidbe

Dvorac „Rheinstein", jedan od najljepših dvoraca na Rajni